

Ovocie,
zelenina,
orechy z
našich sádov

HOVORME O JEDLE 2023

Zoznam zrealizovaných aktivít:

1. Ovocná deslata
2. Starostlivosť o školský ovocný sad
3. Orechy a ich využitie
4. Príprava orechových šúľancov
5. Zoznámenie sa s knihou Luskáčik
6. Cesnak ako liek - výsadba cesnaku, cesnakové hrianky
7. Kaligram v tvare ovocia s textom o ovocí
8. Cviklový sirup + farbivo - betalaín
9. Hľadanie ovocia v názvoch piesní
10. Jablko – plod, semienko
11. Výsadba jablkových semien, výroba jablkovej šťavy
12. Hodnotenie chuti ovocných džemov

Zoznam zrealizovaných aktivít

13. Vlašský orech - tvarom podobný ľudskému mozgu
14. Ochutnávka orechového odvaru
15. Mulčovanie v školskej záhrade
16. Dajme veciam druhú šancu
17. Hľadanie ovocia v biblii, vlastné ilustrácie žiakov
18. Druhy orechov - ochutnávka, hľadanie informácií o pozitívnom vplyve na ľudský organizmus, výroba plagátikov
19. Poďakovanie za dary zeme - aranžovanie výstavky
20. Ovocné rastliny v biológii šiestakov - ochutnávka rôzneho ovocia a zisťovanie vitamínov nachádzajúcich sa v ovocí
21. Orechový deň -
orechová výživa, počítanie pomocou orechov, výroba ozdôb z orechovej š krupinky
22. Komunikácia v anglickom jazyku na tému ovocie a zelenina
23. Výroba papierových jabĺčok
24. Výroba pečeného čaju

Ovocná desiata

- 380 žiakov našej školy si pochutnalo na ovocnej desiata, ktorú nám pomohli zrealizovať rodičia. Žiakom siedmeho ročníka ďakujeme za prípravu stolovania. Servírovali ovocie, ovocné koláče, ovocné džemy, ovocné džúsy a ovocné šťavy.

- Spoločným stolovaním učíme žiakov vzájomnej úcte a rešpektu.

- Ovocie umyť, nakrájať, poukladať.
- Ovocné pečivo nakrájať, naložiť na tácky.
- Ovocné džúsy pripraviť do džbánov.
- Toto všetko museli žiaci zvládnuť pri príprave desiaty.

Starostlivosť o školský ovocný sad

Žiaci ôsmeho ročníka sa učili ako sa správne postarať o ovocné stromy.

Bez práce, nie sú koláče. Bez starostlivosti o ovocné stromy, nebude ovocie v školskej záhrade.

Orechy a ich využitie

- Druháci v škole pripravili orechové šúľance, pochutnali si na orechových koláčoch, zoznámili sa s Luskáčikom a počítali pomocou orechov.

Trieda druhákov sa na jeden deň zmenila na kuchyňu s orechovými dobrotami.

• Bol to skvelý orechový deň.

- Zazvonil zvonec a krásnemu orechovému dňu bol koniec.

Jedlo ako liek - cesnak

- Tretiaci si na vyučovaní porozprávali aké liečivé účinky má cesnak, že je to prírodné antibiotikum.
- Do vyvýšených záhonov v našej školskej záhrade cesnak vysadili.
- Po práci si pochutnali na hriankach s cesnakom.

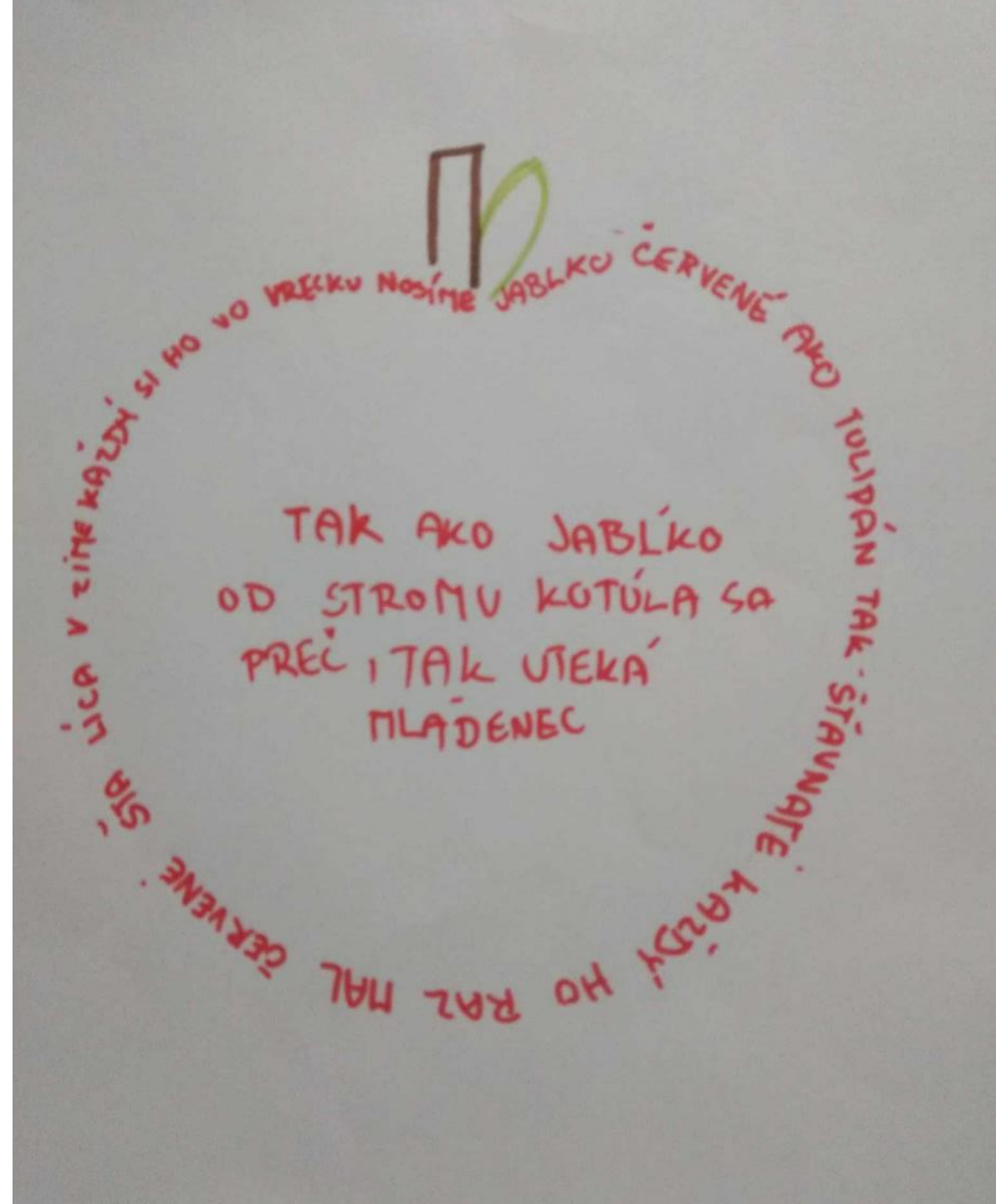
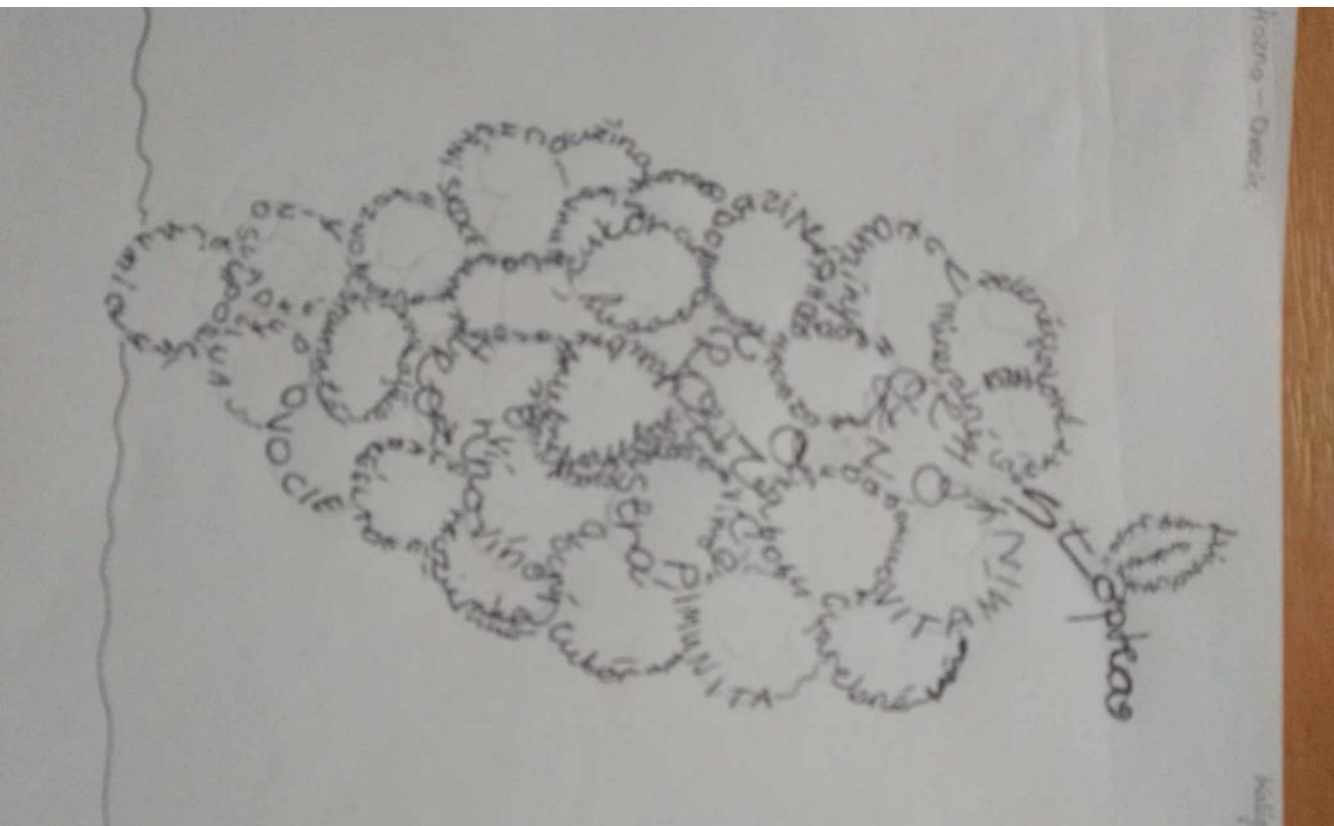
Už vieme ako vysadiť cesnak a pripravíme si aj chutné hrianky potreté cesnakom.

Kaligram v tvare ovocia s textom

o ovocí

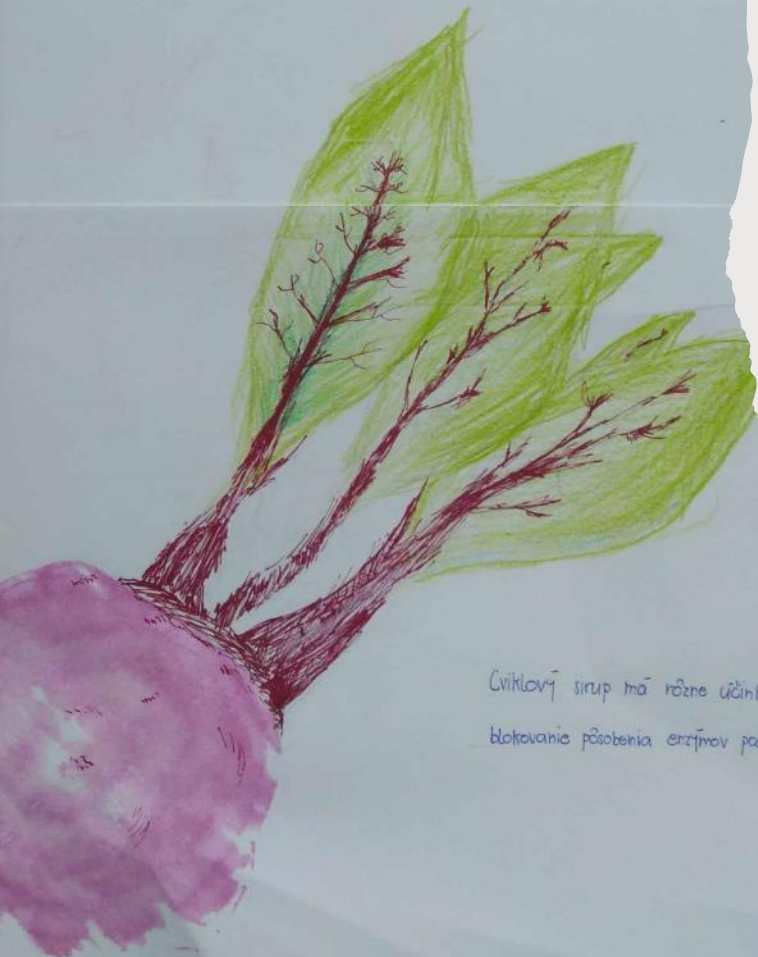
Žiaci ôsmeho ročníka vytvárali kaligramy na hodine slovenského jazyka.

Cvikla

Farbivo Cvikly - Betalain

Cvikla podporuje činnosť pečene, F
stenu nádob. Má rôzne lie
sol' z tela, povzbudzuje č
žľe. Obsahuje Vit. C, B...

Cviklový sirup má rôzne účinky na
blokovanie pôsobenia enzýmov podporujúca

Cviklový sirup -
žiaci siedmeho
ročníka na hodine
chémie skúmali
farbiace vlastnosti
cvikly, zisťovali a
zapisovali zaujímavé
informácie o cvikle.
Uvarili chutný cviklový
sirup plný vitamínov.

Farbivo - betalaín

O tom, že farbivo z
cvikly ide ťažko zmyť z
rúk sa žiaci presvedčili
sami.

Hľadanie ovocia v názvoch piesní

Žiaci ôsmeho ročníka hľadali ovocie v názvoch piesní, ktoré si pomtom spoločne zaspievali

Mám ja hrušku
Čerešne 🍒
červené jablko

Spadla
hruška zelená
ONA LÚBI
POMARANČ

Čerešnička
Čerešne
Darinka
Mandarinka

Jablko – plod – semienko

- Tretiaci pozorovali tvar, farbu a chuť rôznych odrôd jablák.
- Vyberali semienka, ktoré vysadili do vyvýšených záhonov.
- Spolu si pochutili na čerstvej šťave z domácich jablák.

Na jar budeme pozorovať, či nám
jablkové semiačka schádzajú.

Ochutnávka ovocných džemov v školskom klube

- 80 žiakov v školskom klube malo ochutnávku ovocných džemov, ktoré potom obodovali. Zistili zaujímavé výsledky. Bol to sladký derezt po dobrom obede.

Hodnotenie chuti ovocných džemov

OCHUTNÁVKA	DŽEMOV	BODY	MIESTO
MARHUĽA		11	4.
JAHOĎA		29	1.
JABLKO		10	5.
RÍBEZĽA		16	2.
EGREŠ		13	3.

Vlašský orech - podobný ľudskému mozgu

- Žiaci prvého ročníka skúmali vlašský orech – ochutnali odvar z plodu, aj orechových škrupín. Je veľmi dobrý proti kašľu. Zistili, že orechy obsahujú veľké množstvo oleja, ktorým kedysi ľudia leštili nábytok. Nakoniec nakreslili ľudský mozog a porovnávali jeho podobnosť s vlašským orechom. Orechové škrupiny použili ako mulč.

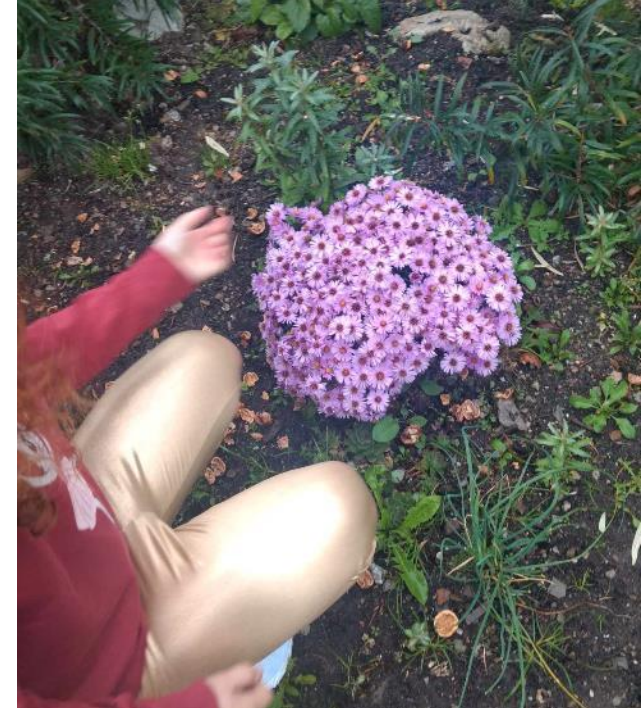

Ochutnávka orechového odvaru a
leštenie nábytku orechovým
olejom.

- Prváčikovia sa potrápili s tvrdými orechovými škrupinami, aby z nich vylúskali chutný oriešok. Škrupiny potom použili ako mulč v školskej záhrade.

Najohavnejší tvor na zemi bol had. Nebol iba ľstivý, ale aj veľmi chytrý. Jedného dňa si zmyslel, že by mohol uviesť ľudí do pokušenia a vyprovokovať tak Boha. Prefíkaný had sa priblížil k žene a spýtal sa: „Z akého dôvodu vám Boh nedovolil jesť ovocie zo všetkých rajských stromov?“

„Môžeme jesť plody všetkých stromov a rastlín. Môžeme si užívať všetko, čo len potrebujeme. Boh nám zakázal iba strom uprostred záhrady. Volá sa strom poznania. Máme zakázané jesť jeho plody a nesmieme sa ho ani dotýkať. Inak by sme mohli zomrieť,“ odpovedala mu žena.

Had namietol: „Ó! Tak to nie je! Nezomreli by ste. Stalo by sa však, a Boh si to uvedomuje, že by sa vám otvorili oči a boli by ste rovnako mocní ako

bohovia. Boli by ste vševediaci ako oni, poznali všetko dobré i zlé. Získali by ste takú istú moc ako Najvyšší a už by ste ho nepotrebovali. V skutočnosti vyriekol Boh tento zákaz zo strachu, aby ste od neho neprestali byť závislí a nestali sa lepšími než On.“

Žena si pomyslela, že ovocie stromu poznania bude istotne veľmi chutné a že ich premení na mocných bohov. Okrem toho ju strom lákal aj svojím pôvabom, a preto si ovocie odtrhla a zjedla. Pripadalo jej také sladké a chutné, že ho ponúkla aj Adamovi. Jej muž ovocie zjedol a dal žene za pravdu.

Hadova predpoveď sa sčasti vyplnila a ľuďom sa otvorili

že sú nahí, a preto sa zakryli figovými listami. A keďže porušili Boží zákaz, poznali aj zlo a začali sa sami za seba hanbiť. Vtom začuli hlas Boha, ktorý sa prechádzal po raji. Rýchlo sa schovali medzi stromami, aby unikli jeho zraku. Ale Boh zvolal: „Adam, kde si?“

„Začul som v raji tvoj

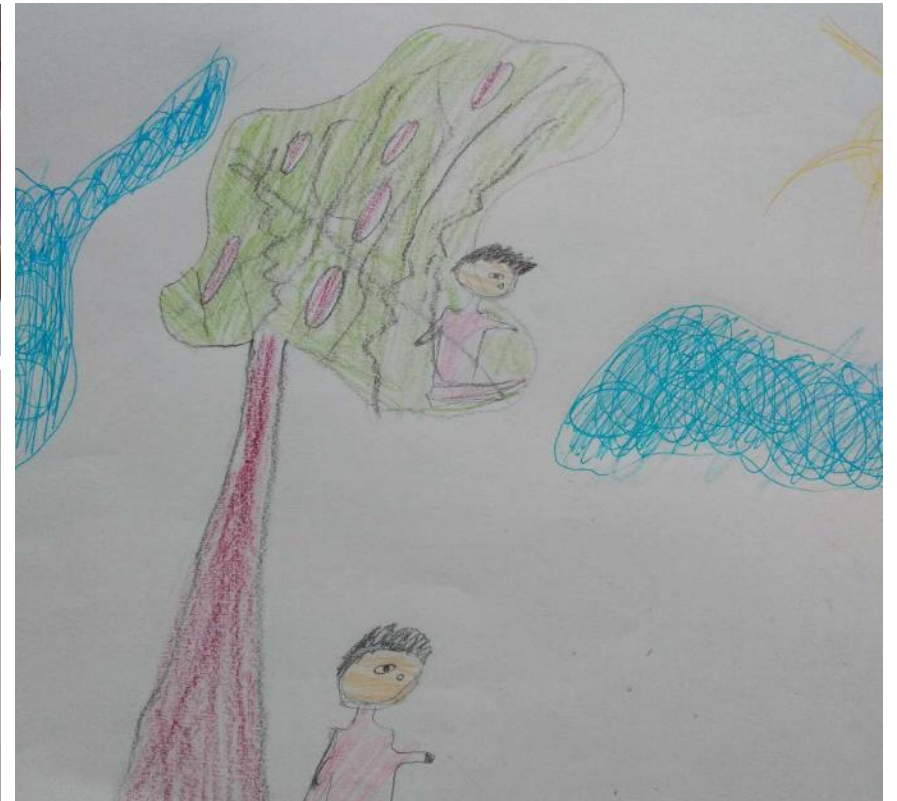

Jablko v rajskej záhrade - biblický príbeh

Žiaci piateho ročníka na náboženstve hľadali, kde sa vo svätom písme spomína ovocie, nakreslili vlastné ilustrácie.

Ovocie sa
spomína aj v
biblii

Znovu používanie -

- Učíme žiakov správať sa ekologicky, k čomu patrí aj znovu použitie vecí. Dostali sme plnú krabicu fľaštičiek z pečeného čaju. Siedmaci ich poumývali a boli pripravené na ďalšie použitie.

Dajme veciam druhú šancu

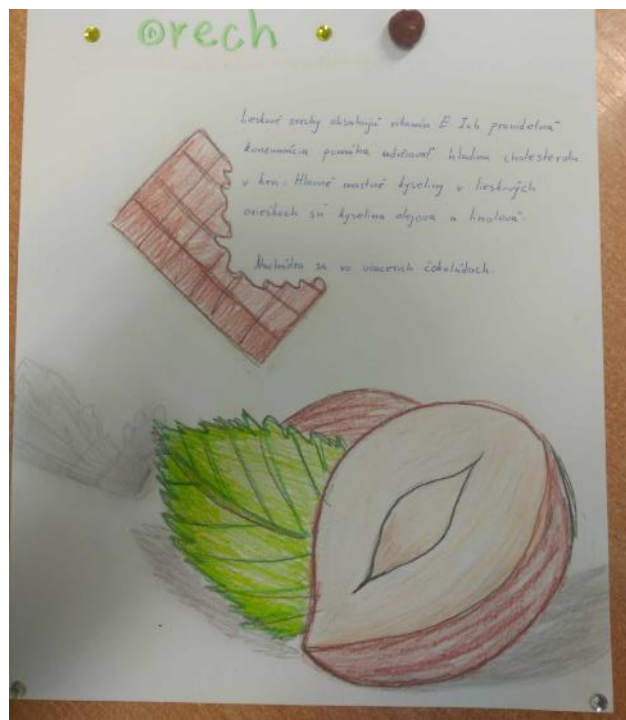
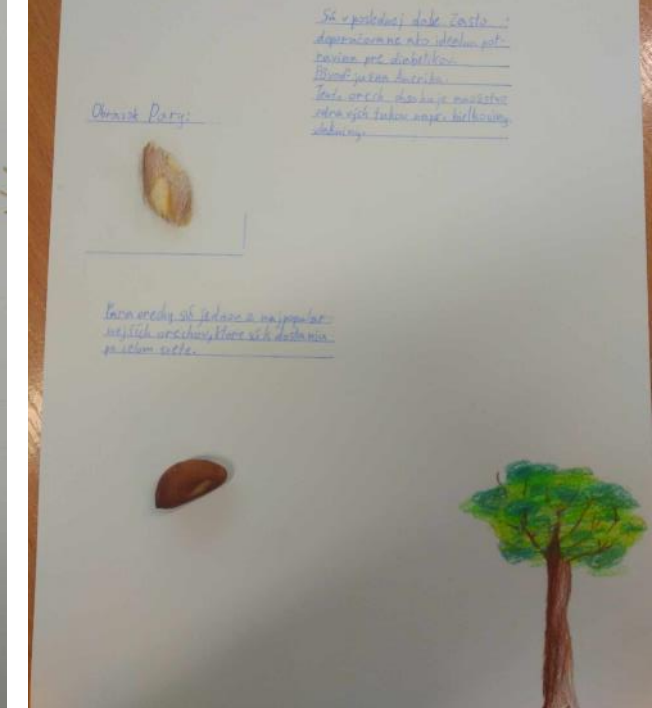
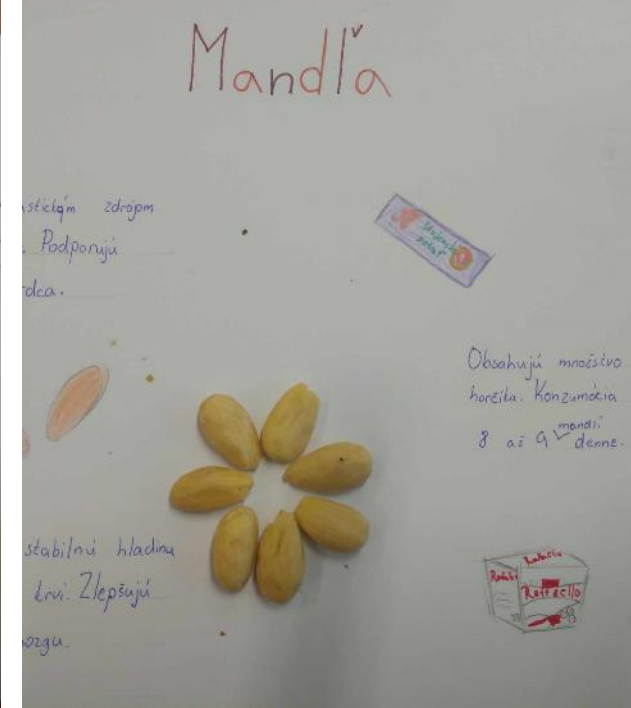
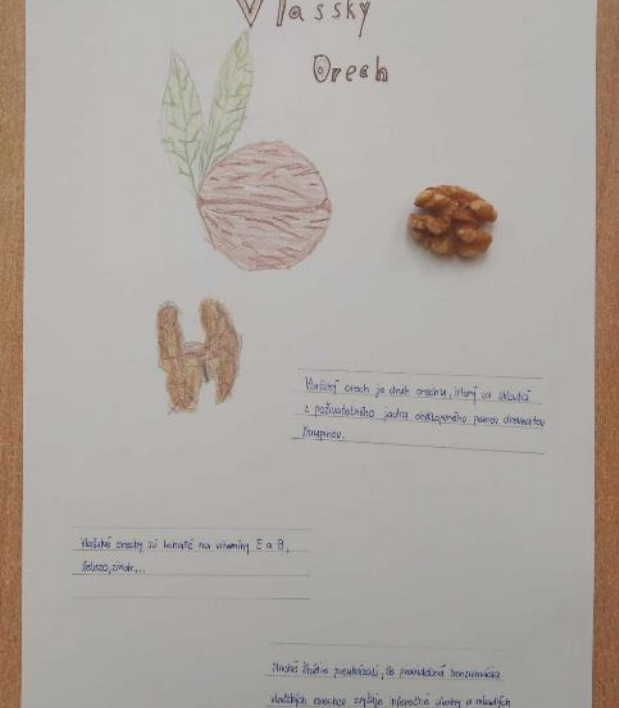

Rôzne druhy orechov

- Žiaci siedmeho ročníka na hodine biológie vyhľadávali informácie o pozitívnom vplyve orechov na ľudský organizmus.
- Ku každému druhu orechu urobili plagáik s kresbou a krátkym popisom.

• Popri práci si žiaci siedmeho ročníka pochutnávali na výbornej chuti rôznych druhov orechov.

Ďakovali sme za úrodu - spravili sme výstavu darov zeme

- Žiačky ôsmeho ročníka naaranžovali výstavu poďakovania za úrodu.

Ovocné rastliny -
 žiaci šiesteho
 ročníka nadviazali
 na učivo ovocných
 rastlín a popri
 vysvetľovaní si
 pochutili na
 rôznych druhoch
 ovocia, zisťovali
 obsah vitamínov v
 rôznych druhoch
 ovocia.

Ovocné rastliny

Stromy a kry pestované v sadoch a ovocných záhradách boľ vyšľachtené z divorastúcich rastlín, ich plody sa nazývajú ovocie. Človek svojou činnosťou zasahuje a výrazne ovplyvňuje sady a ovocné záhrady (vyšľachovanie a vyrubovanie stromov, postrekovanie a pod.).

Ovocné stromy, kry a byliny sa pestujú pre plody, ktoré obsahujú vitamíny, najmä vitamín C a dôležité anorganické látky – vápnik, fosfor, železo.

Jabľoň má korunu guľatého tvaru. Listy podlhovasté a kvety ružovkasto sfarbené. Kvitne v máji, po odkvitnutí sa vytvárajú plody malvice (5 – 10 semien v štvorhľadnej dužine). Plody sa dobre skladujú.

1. Ako sa mení vzhľad ovocného stromu počas roka podľa kvetov, pozemkov a skúseností?
2. Ktorej lesnej a ličnej vrstvy (súčasne pozadia)? Sú také vrstvy aj v ovocných záhradách?
3. Vymenuj rastliny, ktoré sa pestujú v ovocných záhradách a sadoch. Zároveň ich využijte pre človeka.

Obr. 20 Jabľoň

Obr. 21 Hruška

► Jablkone patria medzi najstaršie ovocné stromy v Európe, svedectvá poskytujú praveké kolové stavby, v ktorých sa našli zuhoriatené jablka.

► Z jabloní sa pestujú letné a zimné odrody, z hrušiek letné, zimné a jesenné odrody. Medzi odolné odrody hrušiek patrí Boscova hruška, ktorá sa môže skladovať aj 4 mesiace pri teplote 0 °C.

Hruška má mchutný vzrast, kužeľovitú korunu. Listy sú podlhovasté, kvety bielej farby. Plodom je malvice s viacerými drobnými semenami.

Slivka má stredný vzrast. Koruna je hustá, guľovito rozložená. Listy sú vajcovité alebo elipsoidné. Biele kvety sa vyvíjajú na jar skor ako listy. Plody sú podlhovasto vajcovité **kôstkovice**, majú jedno semeno (kôstku).

Čerešňa kvitne skoro na jar. Má biele kvety, ktoré sa rozvíjajú skor ako listy. Okružhle žltkavé alebo červené plody sú kôstkovice.

Obr. 22 Slivka

Obr. 23 Čerešňa

Marhuľa a **broskyňa** sú náročné na teplo, majú nízky vzrast. Listy marhuľe majú vajcovitý tvar, kvety bledoružovú farbu a sú citlivé na mraz.

Broskyňa sa od marhuľe odlišuje úzkymi listami a tmavšie ružovými červenými kvetmi, ktoré vyrastajú priamo na konári bez stopky. Plodom sú **kôstkovica**.

Projektový deň na tému orechy - žiaci druhého ročníka si spolu vyrobili orechovo ovocnú výživu, prečítali knihu Luskáčik, vyrobili ozdoby z orechových škrupín a počítali pomocou škrupiniek z vlašských orechov

Orechový deň

Žiakom sa tento deň veľmi páčil

Komunikácia v anglickom jazyku o ovocí a zelenine - žiaci šiesteho ročníka vytvárali otázky, odpovedali a kreslili obrázky

Papierové jablko s červíkom

Ovocie a zelenina sa v prváckom šlabikári spomína často, prváci si na hodine výtvarnej výchovy vyrobili krásne jabĺčka

Pečený čaj -
žiaci štvrtého
ročníka skúsili
výrobu
pečeného
čaju. Vôňa sa
šírila po celej
škole a jeho
chuť bola
vynikajúca.

Cirkevná základná škola sv. Gorazda v Námestove

- Komenského 1096, 029 01 Námestovo
- celkový počet žiakov školy, ktorí sa do aktivít k vyhlásenej dennej téme zapojili 380
- najaktívnejšia trieda dennej témy **2. B**
- názov vyhlásenej dennej témy, ku ktorej je súťažný príspevok spracovaný: **Ovocie, zelenina, orechy z našich sádov**
- Počet žiakov školy: **380**

